

A MENNYISÉG-TERMÉSZETTUDOMÁNYI HAZAI
SZAKIRODALOM 1878-ban.)*

A) Mennyiségtan, mennyiségt. természettan és csillagászat.

A m. tud. akadémia kiadványai. *Farkas Gyula*. Az általános háromtagu egyenlet gyökeiről. Kivonat. Értesítő 5 sz. 116 l. *Konkoly Miklós*: Napfoltok és a nap felületének megfigyelése az ó-gyallai csillagdában 1877-ben. Értekezések VI. k. IX. sz. 35 l. *Konkoly Miklós*: Hullócsillagok megfigyelése a magyar korona területén 1877-ben. III. rész. Értekezések VII. k. VIII. sz. 9 l. *Konkoly Miklós*: Merkur átvonulása a nap előtt 1878. május 6-án. Értekezések VI. k. X. sz. 7 l. *Konkoly Miklós*: Mars megfigyelése az ó-gyallai csillagdában 1877. oct. és nov.-ben. Értes. 4 sz. 87 l. kivonat. *Konkoly Miklós*: Új megfigyelési mód az állócsillag spectrumokat feljegyezni. Értesítő 4 sz. 97—99 l. kivonat. *Gruber Lajos és Kurländer Ignác*: Az 1874. V. (Borelly-féle) üstökös definitív pályaszámítása. Értekez. VI. k. III. sz. *Gruber Lajos*: A november havi hullócsillagokról. Értekez. VI. k. V. sz. *Weinek László*: Az 1874. évi Vénus átvonulásról. Értes. 3—4 sz. 73—74 l.

Műegyetemi lapok, *Fröhlich Izidor*: Egy új tétel a diffractio elméletében és annak alkalmazása. 27 f. 183—190 l. *Hunyadi Jenő*: A kúpszeletek előállítására projectív sugársorok által. 24 f. 115—120 l. *Scholtz Ágoston*: Nehány covarians jelleggel bíró determinans alakról 23 f. 89—96 és 24 f. 97—106 l. *Réthy Mór*: Clausius és Boltzmann thermodynamikai tételének általánosítása. 21 f. 1—7 l. *Silberstein Salamón*: Végtelen sorok és sorzatok convergentiájáról. 29. 30 f. 271—294 l. *Szily Kálmán*: Az energia elve a dynamikában. 21 f. 7—14 l. Ugyanattól: Az energia elvének levezetése a Lagrange-féle mozgási egyenletekből. 22 f. 44—51 l. *Wohlrab Flóris*: A tizedes törtek feltalálásának története. 27 f. 198—220 l. *Dr. Réthy Mór*: Állana-e a Boltzmann-Clausius-féle tétel akkor is, ha a potenciál az időtől is függne? 24

*) Igyekeztünk ezen összeállítást lehetőleg teljessé tenni; ha mégis egy vagy más szakközlemény vagy értekezés kimaradt volna, szolgáljon melegségül azon körülmény, hogy több 1878-ban megjelent természettudományi kiadvány nem jutott kezeinkhez. A netaláni hiányokat a jövő füzetekben pótolni fogjuk.

A szerk.

f. 106—115 l. *Dr. Réthy Mór*: Az általánosított Boltzmann-Clausius-féle tétel bebizonyítása, az érvényesség körének bővítésével. 25. 26 f. 173—182 l.

A dévai m. kir. áll. főreáliskola értesítője 1878-ra. *Hajduczy József*: A hyperboloid központi vetülete és síkmetszései azon esetben, ha a képzetes tengely merőlegesen áll a tábla síkjára.

Önállóan. *Farkas Gyula*: A vegyes m-ed fokú egyenlet egyik gyökének meghatározása sat. Budapest. *Ugyanaz*: Az általános háromtagú egyenlet gyökeiről.

B) Természettan és légtűnettan.

M. tud Akadémia kiadványai. *Dr. Schenzl Guidó*: Magnetikus lehajlás meghatározások Magyarország d. k. részében. Értekezés VI. k. IV. sz. *Dr. Lengyel Béla*: Néhány gázkeverék szinképéről. Értes. 6 sz. 137 l. kivonat, *Horváth Ignác*: Az 1876-diki vizáradás alkalmából Budapesten tett vízmérésekről. Kivonat. Értes. 7 sz. 156 l. *Schuller Alajos* és *Dr. Wartha Vincze*. Hőmennyiség-mérések. Értekez. VIII. k. XII. sz. 26 l. *Kruspér István*: Egy új mérlegrendszer. Ertek. VI. k. VI. sz. 20 l.

Műegyetemi lapok III. k. *Dr. Fröhlich Izidor*: Az elhajlított fény intenzitásának kísérleti megvizsgálása. 22 f. 33 l. *Kruspér István*: Egy új rendszer szerint készített mérlegről 23 f. 65 l. *Dr. Antolik Károly*: A villanyszikra sikamlásáról és különösen az ellentétes villanyosságok kiegyenlítődési helyéről a szikrában. 23 f. 80. l.

Kolozsvári Orv. Term. t. Társulat Értesítője III. k. *Abt Antal*: 1) Négy nagy leydeni palaczkból álló telep partialis kisütése szikrák alakjában. 2) A leydeni palaczk kisülése, ha a vezetékbe különböző folyadékok igtatva vannak. 3) Folyadékban keletkező villanyszikra szinképe. 4) Különböző üvegek fluorescentiája. 5) Manometerek alkalmazása erős villanyszikrák mechanikai hatásának mérésére. 27—31 l. *Wagner Alajos*: A törésmutatók meghatározásáról. 37—42 l. *Egyed Mózes*: A fényhullám hosszának spectrometrikus mérések. 1—5 l.

Verh. u. Mitth. d. Sieb. Ver. für. Naturwiss. XXVIII. Jahrg. *L. Reissenberger*: Die Witterungerscheinungen der Jahre 1876. u 1877. in Hermanstadt. p. 126—158.

Iskolai értesítők. *Horváth Zsigmond*: Meteorologiai észleletek. A cisterei rend egri kath. főgymn. ért. *Ávéd Jákó*: Az aneroidok

vagy is fémlégsúlymérők, 7 ábrával. Meteorologiai észleletek. A gyulafe-
jérvári r. kath. nagygymn. ért. Meteorologiai följegyzések az ung-
vári kir. k. főgymn. ért.

A meteorologiai és földdelejjességi m. kir. központi intézet
évkönyve. Közli *Schenzl Guidó*. VII. k. 1877. évfoly.

C) Vegytan.

a) Elméleti vegytan.

M. Tud. Akadémia kiadványai. *Lengyel Béla*: Néhány gázke-
verék szinképéről. Kivonat. Értés. 6 sz. 138 l. *Dr. Rick Gusztáv*: A
vegyérték tanának történeti fejlődése. Kiv. Értés. 3 sz. 74—75 l. *Ker-
pely Antal*: Folyékony ciansó vas-olvasztóból. Értekezések VIII. k. XII.
sz. 8 l. *Schuller Alajos* és *Dr. Wartha Vincze*: Hőmennységek mé-
rése. Értekezések VIII. k. XII. sz. 26 l.

Műegyetemi lapok. *Dr. Hankó Vilmos*: A Simpson-féle nitrogén
meghatározási módnak egy új módosítása. 28 f. 246—248 l. *Dr. Rick
Gusztáv*: A vegyértékek tanának történeti fejlődése 25—26 f. 129—
172 lap.

Kolozsvári Orv. Term. tud. Értesítő III. évfolyama. *Komjáth-
szegi Lajos*: A dithion-aethylszénsav és származékainak élenyülési és
bomlási terményeiről márcz. sz. 12—18 l.

Tudori értekezések. *Sólymosi Lajos*: Az oxysulphocarbaminsav
néhány sója 22 l. Sz.-Udvarhely 1878. *Bedőházi János*: Metameria a
rhodan- és isorhodan gyökök közt. 23 l. Kolozsvárt 1878. *Major End-
re*: A methyamin és aethylaminnak phosphorsavas és arsensavas magne-
siummal képezett kettős sóiról. Budapest 1878.

b) Elemző vegytan.

M. tud. Akadémia kiadványai. *Dr. Rick Gusztáv*: Az erdő-
bényei vastímsós ásványviz vegyi elemzése. Értekezések XV sz. 131—136
l. *Nendtvich Károly*: A stubnyai hévvizek. Értekezések XV sz. 393—
398 l. *Dr. Koch Antal*: A bácsi Coelesztinnnek vegyi összetétele, glau-
bersó, Andesin- és Eläolith-elemzések „Ásvány- és kőzettani közlemények“
című értekezésében. Érték. VIII. k. X sz. 7. 12. 23 és 29 l. *Koch
Antal*: Tridymith, Pseudobrookit és Szabóit elemzése „Az aranyi hegy
közete és ásványai“ című értekezésében. Közlem. XV. k. II. sz. 37. 44.

49 I. *Koch Ferencz*: Az aranyi hegy augitandesitjének elemzése, ugyanott 30 I.

Földtani Közlöny. *Dr. Steiner Antal*: Földpát elemzés. 3. 4. sz. 79 I. *Kovács Elek*: Selmeczi syenit elemzés. 5. 6. sz. 123 I. *Dr. Steiner Antal*: Jekelfalvi diabasporphyrit elemzése 7. 8. sz. 214 I.

Természett. Közlöny. *Dr. Pillitz Vilmos*: A zsadányi meteorkő chemiai alkata. 107 f. 282 I.

Műegyetemi Lapok. *Dr. Koós Gábor*: Nagyágít és bánáti chromvaskő elemzése. 22 f. 60—61 I. *Dr. Ulbricht Richard*: Adalékok a borelemzés módszereihez. 29—30 f. 257—270 I.

Gyógyszerészeti Lapok. *Gállik Géza*: Az ivóvizek általában és a sátoralyanjhelyi ivóvizek egészségi szempontból. 4 sz. *Rozsnyai Mátyás*: A chinaal féleségek mikrochemiai és polariscopiai vizsgálatáról. 2 sz. *Bernáth József*: Jegyzetek az ásványviz elemzésekhez. 1 sz.

M. kir. földt. intézet Évkönyve V. k. Tíz trachytelemzés, végezve a kolozsvári m. kir. egyet. vegytani intézetében és közölve *Dr. Herlich Ferencz* „Székelyföld geológiája“ című munkájában V. k, 2 f.

c) Alkalmazott vegytan.

M. Tud. Akadémia kiadványai. *Kerpely Antal*: A vas chemiai alkata és keménysége közötti vonatkozások. Értekezések. VIII. k. IX sz. 20 I. Két rajztáblával.

Műegyetemi Lapok. *Dr. Pillitz Vilmos*: A klosterneuburgi mustmérőről 21 f. 15—27 I. és 22 f. 57—59 I. *Dr. Wartha Vincze*: A baryumsók alkalmazása a szódagyártásban 25—26 f. 182—184 I.

Term. t. közlöny. *Dr. Pillitz Vilmos*: Az acetométerről. 112 f. 474—476 I.

D) Ásvány-, föld- és öslénytan.

a) Ásványtan.

A m. tud. akadémia kiadványai. *Dr. Szabó J.*: Adatok a moraviczai ásványok jegyzékének kiegészítéséhez. Közlm. XV k. XIV sz. 413—426 I. *Dr. Koch A.*: Ásvány- és kőzettani közlemények Erdélyből. Értekez. VIII. k. X sz. 1—30 I. 1 tábla rajzokkal. *Dr. Koch A.*: Az aranyi hegy (Hunyadm.) közete és ásványai, ezek közt két új faj (Pseudobrookit és Szabóit). Közlm. XV. k. II. sz. 23—57 I. 3 tábla

rajzokkal, *Dr. Szabó*: Közlemény egy meteoritkőesésről Szerbiában Alexi-nacsakabanja táján. *Értesítő* 19 l.

Földtani Közlöny. *Schmidt Sándor*: A Pseudobrookit kristálytani elemei. 11—12 sz. 273—280 l. 1 tábla kristályrajzokkal. *Dr. Roth Samu*: Jegyzetek a Magas Tátrából. II. Hämaitit gránitban 11, 12 sz. 281—82 l.

Természettudományi Közlöny. *Pálffy Samu*: Közlemények az aranyak idei bő előfordulásáról Verespatakon. 106 f. 234 l. *Dr. Krenner J.*: Nemzeti muzeumunk újabb ajándék ásványai. 112 f. 471—73 l.

Természettudományi Füzetek. *Dr. Roth Samu*: Adatok némely Pistaziterek képződéséhez II. f. 163—166 l.

Erdélyi Múzeum. *Dr. Koch Antal*: Jelentés az Erd. Muz. Egyl. ásványtani gyűjteményéről. 5. sz. 75—79 l. *Dr. Koch Antal*: Adalékok Erdély mineralogijához. XIII. Az oláhpíáni aranytartalmu porondban legujabban talált ásványok. XIV. Érdekes Mészpát kristályoknak új lelhelyei. XV. Pótlék a kisbányai contact-képződéshez. 10. sz. 257—260 l.

Kolozsvári Orv. Term. tud. Értesítő. *Dr. Koch Antal*: A contact-ásványképződés néhány példányáról Erdélyben. Első term. tud. szakülés. 5. 6. l. *Dr. Koch A.*: Ásványtani közlemények I. A Rutilnak egy magyarhoni új lelhelye. II. A korondi fürdő sóforrásainak üledéke. III. A dévai trachytban előforduló érczerek kitöltése. Negyedik term. tud. szakülés. 19—22 l.

Önállóan. *Z. Knöpfler Gyula*: Utasítások és táblázatok a közönségesebb ásványok meghatározására. Selmecz 1878. 1—1.

b) Földtan.

Hantken Miksa; A magyar korona országainak széntelegei és szénbányászata. Budapest 1878. 4 térképpel és 68 czinkotypiai rajzzal. *Zsigmondy Vilmos*: A városligeti ártézi kút Budapesten. Budapest 1878. 86 l. 1 földtani térképpel, 3 könyom. táblával és 5 táblázattal.

A m. tud. akadémia *Értesítőjében* kivonatossan. *Koch Antal*: A ditrói syenittöms kőzettani és hegyszerkezeti viszonyairól. 6 sz. 139—141 l. *Hantken Miksa*: Hébert és Munier-Chalmas közleményei a magyarországi ó harmadkori képződményekről. 7. sz. 157—158 l.

A m. kir. Földt. Intézet *Évkönyvei.* *Dr. Herzbich Ferencz*: A Székelyföld földtani és őslénytani leírása V. k. II. f. 302 l. 1 geol. tér-

térképpel és 32 kőnym. táblával. *Dr. Hofmann Károly*: A déli Bakony bazaltkőzetei III. k. 3 f. 339—525 l.

Földtani közlöny. *Dr. Posevitz Tivadar*: A diluviáltó Igló város völgyében. 3, 4 sz. 83—90 lap. 1 térképpel és 2 ábrával. *Maderspach Livius*: Adatok a Tetőcske és Nyergeshegy (Gömör m.) rétegeinek földtani korához (1 ábrával) 11, 12 sz. 271—73 l. *Dr. Róth Samu*: Jegyzetek a magas Tátrából. A Sirokahegy granitja mint diaszbeli képletek fedője. 11, 12 sz. 280—81 l. *Dérer Mihály* és *Szilniczky Jakab*: jelentése Selmeczbánya vidékének új földtani fölvételéről. 11, 12 f. 326—27 l. *Z. Knöpfler Gyula*: előleges jelentése Selmeczbánya vidékének új földtani fölvételéről 11, 12 sz. 327—330 l.

Természettudományi közlöny. *Dérer Mihály*: A József altárna Selmecezen. 110 f. 369—385 l. *Brix Iván*: A földrengések statistikájáról 110 f. 405 l. *Dr. Róth Samu*: A porácsi barlang Szepesmegyében 111 f. 409—423 l. és 112 f. 449—456 l.

Erdélyi Múzeum-Egylet kiadványai. *Dr. Herlich Ferencz*: Bányász-földtani észleletek Erdély keleti részeiben. Erd. Muz. 1 sz. 2—8 l. 2 sz. 17—23 l. *Kürthy Sándor*: Földtani észleletek M.-Nádas, Sárd, Gorbó, Szt.-Király és M. N. Zsombor vidékén. Erd. Muz. 3 sz. 33—44 l. *Dr. Koch Antal*: A Vlegyásza és a szomszédos területek trachytjainak hegyszerkezeti viszonyai. Erd. Muz. Egly. évkönyvei II. k. VIII. sz. 340—360 l.

Verhandl. u. Mitth. des Siebenb. Verein. für Naturwissenschaften in Hermanstadt XXVIII. évfolyama. *J. Römer*: Die Steinkohlengrube Concordia bei Wolkendorf. Geologische Skizze. p. 48—56.

Iskolai Értesítők. *Pap János*: Szeged város birtokterületének földtani és talajviszonyai. A kegyes tanítórendiek v. a. álló szegedi városi főgymnasium értesítőjében. *Malesevics Emil*: Losonc kutvize. A losonci m. k. áll. főgymnasium értesítője.

Magyarországi Kárpát-egylet évkönyve V. évfolyama. *Dr. Róth Samu*: A völgy- és tóképződés a magas Tátrában. 112—147 l.

A Székely művelődési és közigazdasági egyesület évkönyve. *Dr. Fleischer A.* és *Dr. Koch Antal*: Jelentés a tórvai Büdös és vidéke földtani viszonyairól, forrásairól, gázkiömléseiről és a Büdös cseppe-séről. II. évf. 113—126 l.

c) Közettan.

Földtani Közlöny. *Dr. Szabó J.*: Petrographiai és geologiai tanulmányok Selmec környékéről I. 1, 2 sz. 1—14 l. 3, 4 f. 47—70

l. 5. 6 f. 103—134 l. *Dr. Róth Samu*: Az alacsony Tátra melaphyrjainak görcsői és lángkisérteti vizsgálata. 3—4 sz. 71—90 l. *Dr. Koch Antal*: A Hegyes-Drócsa-Pietrósza hegység kristályos és tömeges köze-
teinek, valamint Erdély néhány hasonló kőzetének is petrographiai tanul-
mányozása. 7, 8 sz. 159—206 l. *Dr. Róth Samu*: A Jekelfaiva mel-
lett előforduló és eddig serpentinnak tartott diabasporphyritről 7, 8 sz.
207—215 l. *Inkey Béla*: Két magyarhoni doleritről, 9, 10 sz. 223—231
l. *Dr. Koch Antal*: A zápszonyi hegy (Beregh m.) kőzetének petrogra-
phiai vizsgálata. 9—10 sz. 236—238 l. *Dr. Posevitz Tivadar*: Meg-
jegyzések a dobsinai zöldkőről. 9—10 sz. 231—236 l. *Dr. Róth Samu*:
Jegyzetek a magas Tátrától. III. A gránátfalban található csillámpala
petrographiai alkotása 11, 12 f. 282 l. - *Dr. Kürthy Sándor*: A He-
gyes Drócsa Pietrósza hegység trachyt családbeli kőzetei. 11, 12 f. 283—
303 lap.

Erd. Muz. Egly. évkönyvei. *Kürthy Sándor*: A Vlegyásza és
a szomszédos területek trachytjainak közettani vizsgálata. VI. k. VIII, sz.
271—340 l.

A székely művelődési és közgazdasági egyesület évkönyve.
Bajkó Mór: A Piricskei hegyzöm kőzetei. II. évf. 127—139 l.

Tudori értekezés. *Primics György*: Erdély és a Hegyes-Drócsa-
Pietrósza hegység diabasporphyritjeinek és melaphyrjainak vizsgálata. Tu-
dori értekezés. Kolozsvárt, 1878. 35 l.

d) Őslénytán.

Dr. Herbich Ferencz: A Székelyföld földtani és őslénytani
leírása. Magyar kir. földtani intézet évkönyv. 5 köt. II. füz.
32 tábla rajzokkal. *Dr. Staub Mór*: Néhány szó a Mecsekhegy
harmadkori tájképéről. Föld. Közl, 5, 6 sz. 134—141 l. *T. Róth La-
jos*: Egy új Cardium faj az úgynevezett congeriarétegekből. Term. r. füz.
II. k I f. 53—56 l. 1 táblával. *Matyasovszky Jakab*: Glenodictyum
carpaticum. Term. r. f. II. k. III. f. 262—266 l. 1 tábla rajzokkal. *J.
d. Neugeboren*: Systematisches Verzeichniss der in den Straten bei Buj-
tur, unweit Vajda-Hunyad vorkommenden fossilen Tertiär-Bivalven-Gehäuse.
Verhandl. Mitth. des Siebenb. Ver. für Naturwiss. in Hermannstadt, XXVIII.
Jahrg p. 63—76.

E) Növénytan.

M. tud. akadémia kiadványai. *Simkovicz Lajos*: Bánsági és hunyadmegyei utazásom növényteni tekintetben. Közlemények XV. k. XVI. sz. 479—624 l. *Dr. Borbás Vince*: Az *Astrantia saniculaefoliáról*. Kivonat, Akad. Értes. 7. sz. 146—147 l. *Kalchbrenner Károly*: Szibériai és délamerikai gombák (négy táblával). Értekezések, VIII. k. XVI. sz. 23 l.

Magyar Növénytani Lapok II. évf. *Mika Károly*: A *Capsella bursa pastoris* hámjában előjövő sphaerokrystallokról. 13 sz. 1—4 l. *Dr. Staub Móricz*: A *fiumei Crocus* 13. sz. 4—9 l. *Heer Osváth*: Van-e különbség *Populus Euphratica* Oliv. és *P. mutabilis* Heer között? 14. sz. 18 l. *Kunszt János*: Nográdmegye felvidéke flórája. 14. sz. 19—28 l. 15. sz. 35—44 l. 16 sz. 51—58 l. *Holuby J. L.* Egy néhány búcsuzó növényfaj Trencsénmegye déli részéből. 16. sz. 49—51 l. *Dr. Staub Mór*: A gesztenyefa előjvetelére vonatkozó adatok. 17. sz. 71 l. *Simkovicz Lajos*: Három, Magyarországra nézve új *Viola*. 18 sz. 86 l. *Dr. Hajnald Lajos*: Emlékbeszéd Parlatore Fülöp felett. 20 sz. 97—140 l. *Simkovicz Lajos*: Adatok Kolozsvár és Torda vidékének flórájához. 21. sz. 145—153 l. *Mika Károly*: A *Paradicsomalma* (*Lycopersicum esculentum*) ez évi betegségéről. 22. sz. 161—163 l. *Janka Victor*: Növénytani kirándulások Törökországban. 23 sz. 171—176. l. 24. sz. 187—190 l. és mint melléklet a M. N. L.-hoz. *Florianus Forcius*: *Enumeratio plantarum phanerogamicarum districtus quondam Naszódienis*. 64 lap.

Természetrizai Füzetek. *Hackel Ede* tr.: A magyar *Festuca* fajok ismeretéhez. IV. p. 254—262. *Hermann Ottó*: Veto egy érdekes növény nevében. II. et III. 76—79 l. *Janka Victor*: *Descriptiones plantarum novarum*. I. 28—31 l. — *Centaurea Sadleriana* Jk. II. III. 142—143. *Kánitz Agost*: *Expositio Austriaca-hungarica ad oras Asiae orientalis*. I. p. I. 37—52 l. és p. II. II. et III. 154—164 l. *Simkovicz Lajos*: *Descriptiones plantarum novarum* I. 3—32 l. és II. III. 143—148 l. — Nehány bánsági növényről. I. 32—36 l. — Nehány középmagyarországi növényről. II. 148—153 l.

Természettudományi Közöny X. köt. *Marc F.*: Az indiai sója-bab. 101 f. 32—33 l. — A növényhonosítás 1877-ik évben a budapesti állatkertben. 103. f. 116—119 l. és 107. f. 278—280 l. *Ha-*

nusz István: Prairie Csongrádmegyében. 109. f. 347—353 l. *Borbás Vincze*: Az összekötő vasut és Budapest flórája 110 f. 400—401 l.

Természettudományi Füzetek (a délmagyarorsz. term. t. társ. közlönye). *E Greger*: Etwas über die Diatomaceen in Temesvar III. f. 73—82 l. *Vuchetich*-herbarium. V. és VI. f. 165—182 l.

Trencsénmegyei természettud. egylet évkönyve *Jos. Holuby*: Über einige Kultur und Wandergewächse der Flora des Trentsiner Comitates. 34—54 l.

Archiv für Siebenbürgische Landeskunde. Neue Folge XIV. Bd. *Michael Fuss*: Aufzählung der in Siebenbürgen angegebenen Kryptogamen. p. 421—474, 626—708.

Verhandl. u. Mittheil. d. Siebenb. Ver. f. Naturwiss. in Hermanstadt. XXVIII. Jahrg *L. Reissenberger*: Die Witterungserscheinungen der Jahrg. 1776. u. 1877. in Hermannsdtadt (Phytophaenologische Beobachtungen) p. 148—158.

Orsz. középtan. tanáregyl. Közlönye. *Borbás Vincze*: Simkovic Lajos „Bánsági és hunyadmegyei utazásom“ czimü dolgozatának megbeszélése. 7 sz. 214—220 l.

Tudori Értekezés. *Mika Károly*: A sphaerokristallok. Növény-tani tanulmány, egy könyomatu rajzlappal. Kolozsvártt, 1878. 8. r. 40 l.

F, Állattan.

Önállóan. *Örley László*: Adatok a Nematodák fejlődéséhez. 1 könyomatu táblával. Budapest, 1878. *Hermann Ottó*: Magyarország pókfaunája. II. köt. A rendszer, 3 könyomatu táblával. Kiadja a kir. magy. term. tud. társulat. Budapest, 1878.

A m. tud. akadémia kiadványai. *Mocsáry Sándor*: Adatok Zolyom- és Liptómegeyek faunjához Kivonat. Értesítő 4. sz. 86—83 l.

Természetrizsi füzetek II. köt. *Dr. Károli János*: „Magyarország Amphibiái“ 1 f. 1—9. l. *Frivaldszky János*: „Uj Téhelyröpiék“. 1 f. 9—15. l. *Mocsáry Sándor*: „Uj méh-fajok a nemzeti Muzeum gyűjteményében. 1 f 15—21. l. *Dr. Bartsch Samu*: „Az *Astacus leptodactylus*. Esch táplálkozási és emésztési szervei. 1 f. 21—27 l. Tábl. I—II. *Hermann Ottó*: „A magyar madártani irodalom“ 2—3 f. 80—88. l. *Csató János*: „*Lanius major* Pall. Erdélyben“ 2—3 f. 91—93. l. *Csató János*: „Torzcsörü szürke harkály, *Picusca-nus*.“ V. tábl. 1 ábr. 4—3 f. 93 l. *Hermann Ottó*: „Torzcsörü varju“

2—3 f. 93. 1. Tábl. V. ábr. 2. *Dr. Károli János*: „Magyarország Amphibiái.“ II. rend. Farkatlanok. 2—3 f. 94—111. 1. *Frivaldszky János*: „Uj Téhelyröpök.“ 2—3 f. 111—114. 1. *Merkl Ede*: „Egyes adatok a *Phryganophilus ruficollis* életrajzához.“ 2—3 f. 114—115. 1. *Dr. Steffek Adolf*: „A *Saturnia hybrida* Major O. tenyésztése.“ 2—3 f. 118—123. 1. *Mocsáry Sándor*: „Uj méh-fajok a nemzeti Múzeum gyűjteményében.“ 2—3 f. 118—123. 1. *Mocsáry Sándor*: „Biologiai jegyzetek.“ 2—3 f. 123—126. 1. *Dr. Horváth Géza*: „Magyarország vizenjáró poloskái.“ 2—3 f. 126—141. 1. Tábl. VIII. *Csató János*: „*Lanius major* Pall.“ 4 f. 213—215. 1. *Dr. Entz Géza*: „A *Pelobates fuscus* hazánkban való előfordulásáról s még néhány szó a magyarországi békafélékről.“ 4 f. 215—2...? 1. *Dr. Entz Géza*: „A szamosfalvi sóstó néhány ázlagáról.“ 4 f. 219—258. 1. Tábl. VIII—X.

Természettudományi közlöny X. kötete. *Paszlavszky József*: A hólyagférgesekről. 106 f. 207—217. 1. *Paszlavszky József*: A százlábúak milliói. 118 f. 298—304. 1. *Lakatos Károly*: A magyarországi örvös ölyvekről. 104. f. 155—158. 1. *Dr. Lutz Ignác*: A fecskék életéből. 106. f. 233—234. *Hermann Ottó*: Ujabb vizsgálatok a tücskök hangszerve körül. 107. f. 273—275. 1. *Teschler György*: Denevéreink életéből. 101 f. 315—317. 1. *Tömösvári Ödön*: A százlábúak vándorlásához. 109 f. 365—366. 1.

Verhandlungen und Mittheilungen des Siebenbürgischen Vereines für Naturwissenschaften. *Carl Henrich*: „*Limicola pygmaea* Koch. ein für Siebenbürgen neuer Vogel und *Phalaropus cinereus* Mayer eine ornithologische Seltenheit.“ Pag. 44—47. *W. Hausmann*: „Vogelvariätäten in Siebenbürgen.“ P. 57—63. *C. T. Jickeli*: „Zur Molluskenfauna Siebenbürgens.“ Pag. 122—126.

Term. tud. füzetek II. köt. (A délmagy. term. t. társ. közlönye) *Szalkai Gyula*: „A »*Liparis dispar*« ismertetése.“ IV. f. 105—108. 1.

A kolozsvári orv. term. tud. társ. Értesítője III. évfolyam. *Tömösvári Ödön*: „Néhány hazánkban élő *Myriopodáról*.“ 22—25. 1. *Dr. Entz Géza*: „A bivalygarat és bázrsing izomzatában előforduló óriási orsóalaku psorospermia tokokról.“ 31—33. 1. *Dr. Dadai Jenő*: „A lótetű (*Grylotalpa vulgaris*. L.) élet- és táplálkozás módjáról.“ 35—37. 1.

A trencsénmegyei term. tud. egyesület évkönyve I. évfolyam. *Dr. Brancsik Károly*: Trencsénmegye Hemipteráinak felsorolása. 29—33. 1.

Iskolai értesítők. *Rózsay Emil*: Pozsony és környéke nagylepkéinek jegyzéke. A pozsonyi kir. kath. főgymnasium 1878. évi értesítőjében.

A magyarországi Kárpátégylet évkönyve V. évfoly. *Geyer G. Gyula*: Állatphaenologiai adatok. Coleoptera. 14—50 l.

Erdélyi Gazda, 1878. évf. *Dr. Szaniszló Albert*: Szőlőink betegsége (*Phytopsus vitis*, szőlőatka), máj. 31. 22. sz.

Vegyesek.

Az erdélyi Múzeum-Egylet 1878. márcz. 6-án tartott közgyűlé-éből.

A természetrajzi osztályok jelentései.

I. Állattani osztály.

Tisztelt múzeum-egyleti közgyűlés! Egyletünk állattani gyűjteményének a lefolyt 1878. évben történt gyarapodásáról van szerencsém a következő jelentést tenni.

1. Gyűjtés, illetőleg az intézetben történt kikészítés által a következő tárgyakkal gyarapodott gyűjteményünk:

- a) 5 db szeszenben conservált emlőssel,
- b) 1 „ kitömött madárral.
- c) 47 „ csonttani készítménnyel.

2. Ajándékozás útján nyert gyűjteményünk Rosenberger Salamon és Pongrátz Károly uraktól egy-egy madarat, melyek közül ritkasága miatt különösen érdekes és értékes a Rosenberger ur által ajándékozott albinoticus rigófióka, mely a bácsi erdőben került kézre.

3. Az állattani intézetnek volt tanársegéde dr. Dezső Béla ur a nyári szünet alatt Triestben tartózkodván az igazgató választmánytól 200 frton nyert tengeri állatok gyűjtésére, mely megbízatásnak a nevezett eredménydús buzgalommal felelt meg, a mennyiben a leltárba foglalt részletes kimutatás szerint számos példányokban összesen 132 fajt képviselő, különböző körökbe s osztályokba tartozó tengeri állatot gyűjtött, melyek a tengeri fauna képviselőiben eddigelg felette szegény gyűjteményünknek rég óhajtott s igen becses darabjait képezik.

4. Néhai Kováts Gyula kitünő tudósunk örökösétől 400 frton vásárolt az igazgató választmány 217 nemben 1251 faj által képviselt Hymenoptera-ból, 99 nemben 317 faj Diptera-ból s 82 nemben 267 faj Hemiptera-ból álló gyűjteményt, mely gyűjteményünknek a nevezett rovarrendekben való szegényeége miatt valóban hézagot pótol, az erdélyi múzeum-egyletnek pedig egyszersmind alkalma nyílt a kegyelet-adóját némileg leróni Erdély egy nagytrörő természetudosa iránt, ki élte javában s működésének delelőpontján oly végzeteljes szomorú sorsban részesült, midőn annak hagyatékából emléket szerzett magának.